

Onderzoek sociale basis gemeente Heerde

Datum: 07-02-2024

Opdrachtgever: Ties Buimer

Auteur: Jorwin van der Velde

Gemeente Heerde

Inleiding

Voor u ligt de analyse van de sociale basis van gemeente Heerde. De sociale basis is een nieuw begrip dat nog volop in beweging is. In dit onderzoek houden we de definitie van Movisie aan:

'De sociale basis betekent: vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen, gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen, die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen. Het versterken van de sociale basis gaat over het omzien naar elkaar in de wijken, buurten en dorpen, maar ook over het autonoom kunnen leiden van het leven met eigen regie en een netwerk vanuit die basis.'

In dit document zijn de belangrijkste voorzieningen van gemeente Heerde in kaart gebracht per dorpskern en is er in beeld gebracht hoe inwoners van gemeente Heerde scoren op thema's die binnen de sociale basis vallen. Het resultaat is een kwantitatieve analyse met daarin de belangrijkste opvallendheden van de dorpskernen en de buitengebieden.

De resultaten uit het onderzoek zijn vervolgens besproken met mensen die een functie bekleden binnen de dorpen (zie kopje geïnterviewden). Zo hebben we de data gespiegeld om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van hoe het ervoor staat met de dorpen. De input van de respondenten geeft een indruk van de subjectieve belevingen maar deze kunnen niet als feiten geïnterpreteerd worden.

Voor jeugd zijn de cijfers gemeentebreed in verband met het ontbreken van specifiekere data. Voor volwassenen en ouderen zijn de cijfers wel op dorpsniveau. Wanneer er sprake is van een vergelijking dan is dat, tenzij anders aangegeven, altijd afgezet tegen het landelijk gemiddelde. In de groene en rode vakken is met het aantal plusjes en minnetjes het verschil ten opzichte van het landelijk gemiddelde weergegeven:

- Een verschil van 1-3% wordt weergegeven met + of -
- Een verschil van 3-5% wordt weergegeven met ++ of --
- Een verschil van 5% of meer wordt weergegeven met +++ of ---
- Een verschil van minder dan 1% wordt niet meegenomen

Goed om te weten

Kwantitatieve bronnen:

- Databases: CBS (2021), RIVM/Buurtatlas VZinfo (2022), Its Public (2019), GGD (2021), KVNOG (2021), Vektis (2021/2022), monitor sociaal maatschappelijke verbinding (2023) en Waarstaatjegemeente.nl (2021-2023))
- Regioplan laaggeletterdheid (2023)
- Onderzoek van Keizer & Visser over Wapenveld (2019)
- Monitor VVE Heerde (2023)
- Visit Heerde (2020)

De databases verstrekken op verschillende schaal data:

- De cijfers zijn per dorp gespecificeerd
- De cijfers zijn gemeentebreed

Dit geldt ook voor de leeftijdscategorieën. Niet iedere database heeft informatie over alle leeftijdscategorieën. Daarom zijn sommige thema's specifiek behandeld dan andere.

Geïnterviewden:

- Professionals STIP
- Huisartspraktijken Heerde en Wapenveld
- Politie
- Sportverenigingen
- Kerken
- Inwoners
- Triada

Hoe scoren kinderen en jongeren in de gemeente?

Wat gaat er goed

- De gemeente Heerde scoort gunstig wat betreft het aandeel 9-/10-jarigen en 13-/14-jarigen met overgewicht of obesitas in vergelijking met andere gemeentes uit de regio Midden IJssel/Oost Veluwe en Noord- en Oost Gelderland.
- Het aandeel laaggeletterde jongeren is ongeveer gelijk ten opzichte van het landelijk gemiddelde.
- De gemeente Heerde behoort tot de gemeenten die laag scoren met betrekking tot het aantal gezinnen bij wie thuis wordt gerookt.
- Het aantal kinderen dat dagelijks buiten speelt is in gemeente Heerde gestegen van 34% in 2017 naar 41% in 2021.
- Er wordt de komende jaren een lichte daling verwacht op het gebied van het basisonderwijs en het voorgezet onderwijs, maar over het algemeen lijkt de leerlingenstroom stabiel te zijn.
- Het bereik van het aantal VVE-kinderen* ten opzichte van het aantal geïndiceerde VVE-kinderen is 104%.
- Het aantal volgens plan beëindigde jeugdhulptrajecten in het eerste halfjaar van 2022 is het één-na-hoogst in gemeente Heerde in de regio en ook hoger dan het landelijk gemiddelde.

*Voor- en vroegschoolse educatie is een programma dat zich richt op (jonge) kinderen met een mogelijke onderwijsachterstand. Het doel is om de achterstand tegen te gaan en kinderen goed voor te bereiden op de basisschool.

Waar is verbetering mogelijk

- De gemeente Heerde hoort bij de gemeenten die ongunstig scoren wat betreft het aandeel 4-/5-jarigen met overgewicht of obesitas.
- Het aandeel middelbare scholieren dat dagelijks en wekelijks rookt, ligt in de gemeente Heerde hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Het aandeel hasj-/wietgebruikers ligt in de gemeente 3% hoger dan in de regio Midden IJssel/Oost Veluwe, hoewel het niet duidelijk is of het om incidenteel of structureel gebruik gaat.
- Het aandeel middelbare scholieren met een verhoogd risico op psychosociale problemen is tussen 2011 en 2021 toegenomen (maar dit is ook een landelijke trend). Er is vanuit de data weinig zicht op de soort psychosociale problematiek binnen de doelgroep middelbare scholieren.
- Het bereik van peuters met betrekking tot de kinderopvang is 76% (op 1 januari 2023) en ten opzichte van vorig jaar is dit 3% minder.
- Het aantal verzoeken voor voorzieningen vanuit jeugdzorg is relatief bijna anderhalf keer zoveel in de kern Wapenveld dan in de kern Heerde (Heerde: 188 (1.57%), Wapenveld: 148 (2.30%)).
- Het aantal cliënten met één of meer maatwerkvoorzieningen* is in de gemeente Heerde gestegen van 354 naar 380 (tussen 31 december 2022 en 31 juni 2023).

*Een maatwerkvoorziening is persoonlijke hulp bijvoorbeeld dagbesteding. Een algemene voorziening is voor iedereen beschikbaar bijvoorbeeld activiteiten in een buurthuis

Ervaringen van professionals en inwoners met kinderen en jongeren in de gemeente

Overeenkomsten met data*

Overgewicht

Respondenten geven aan dat er weinig overgewicht is vanaf 9/10 jaar, maar juist veel overgewicht onder jonge kinderen.

Middelengebruik

Respondenten zien en horen dat er 3-mmc en ghb gebruikt wordt onder jongeren. Dit drugsgebruik staat nooit op zichzelf, er zitten vaak andere diagnoses onder. Inwoners geven regelmatig signalen door dat er wordt gebruikt door jongeren in, bijvoorbeeld, de parken. Inwoners kunnen alleen niet aanwijzen om wie het precies gaat. Ook alcoholgebruik wordt als probleem genoemd. Het alcoholgebruik wordt geaccepteerd, ook onder jongeren.

"Mensen zijn het er allemaal over eens dat drugs niet acceptabel is, maar als het over alcohol gaat vliegen ze je bijna aan."

Veerkracht

De ervaring met veerkracht onder jongeren is positief. In z'n algemeenheid geven respondenten aan dat jongeren sneller om hulp vragen dan de oudere generatie.

Psychische klachten

Er zijn best veel jongeren met psychische klachten als je naar de middelbare school kijkt maar dat is ook een landelijke trend. Complexe vraagstukken lijken ook te zijn toegenomen.

"Per klas zitten 2 tot 3 leerlingen bij de psycholoog. Als ik dat vergelijk met vroeger is dit veel."

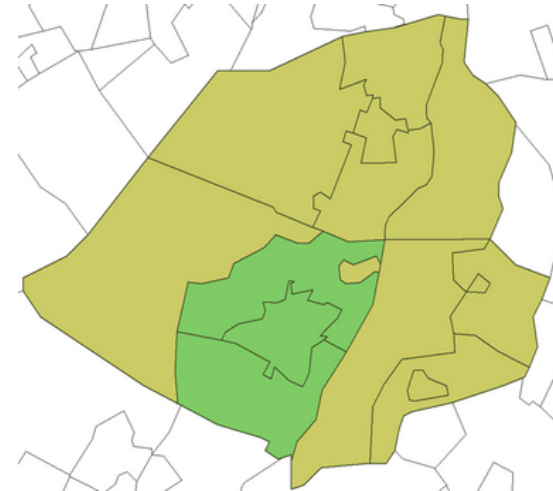
Overige informatie*

- Programma's en initiatieven als *Kickfit*, *bokstraining*, *Blij met mij*, *het ouder-kind festival*, *het jongerencentrum de Werf* en de *ouderkindcafé's* krijgen allemaal positieve recenties. Hier zijn veel goede verhalen over.
- Jongeren ervaren dat er weinig te doen is in de gemeente.
- Het kan moeilijk zijn om nieuwkomers, zoals Oekraïners en Syriërs, op een basisschool te krijgen. Als beide partijen overeenstemming vinden, is het soms niet haalbaar om onderwijsachterstanden in te halen.
- Voor kinderen met een handicap/psychische stoornis is het soms lastig om te mengen op de middelbare school.
- Er is leegloop in de kerken maar veel jongeren geloven nog wel.
- Eenzaamheid onder de jongeren lijkt mee te vallen volgens respondenten. Het is in het verleden een groter thema geweest, maar nu lijkt het vrij goed te gaan.

Dorpskern Heerde en buitengebieden

De unieke ligging van Heerde op de kop van de Veluwe en aan de rivier de IJssel zorgt voor een gevarieerd landschap, waarbinnen het ook vandaag de dag nog steeds goed toeven is. Daarnaast heeft Heerde een gezellig en groen centrum waar regelmatig wat te beleven valt in een aangename en eigen, unieke sfeer. Ook maken de vele recreatieve, sportieve en culturele voorzieningen Heerde tot een aantrekkelijk en bijzonder mooi dorp.

Welke voorzieningen zijn er aanwezig?

Winkels

Supermarkt	4
Slager	2
Bakker	3
Kledingwinkel	4
Boekhandel	1
Drogist	1
Horeca	6
Pinautomaat	4

Verenigingen

Sportvereniging	28
Kerk	8
Kunst/cultuur	7

Zorg

Huisarts	1 praktijk, 6 artsen
POH	1 ouderen, 5 somatiek, 3 ggz
Tandarts	3 praktijken
Fysio	2 praktijken
Apotheek	1
Verpleeghuis	4

Ontmoetingscentra

MFA de Heerd
(Brinkhoven)

Kinderopvang en onderwijs

Basisschool	6
Middelbare school	1
Kinderopvang/BSO	13

Maatwerkvoorzieningen*

Wmo

Aantal aanvragen	320 (2.7%)
Aantal voorzieningen	147 (1.2%)

Jeugd

Aantal aanvragen	214 (1.8%)
Aantal voorzieningen	211 (1.8%)

Participatie

Aantal uitkeringen	79 (0.7%)
--------------------	-----------

Steunpunt

STIP: steun- en
informatiepunt

*Van januari tot oktober 2023. Percentage berekend via het absolute af te leggen tegen het aantal inwoners van het dorp Heerde.

Hoe scoren inwoners van het dorp Heerde?

Demografische gegevens

Aantal inwoners 11.938 (gemeente)
Leeftijdsoopbouw totaal: 19.214
0-15 jaar: 1.805
15-25 jaar: 1.245
25-45 jaar: 2.325
45-65 jaar: 3.409
65 jaar en ouder: 3.154

Geslacht 50.96% is vrouw
Afkomst 93.41% is autochtoon
3.65% Westerse
migratieachtergrond
2.94% niet-Westerse
migratieachtergrond

Sociaal economische status (SES) dorpskern Heerde

Onder/rond soc. minimum 3.3%
Rond 120% van soc. minimum 8.1%
Gem. inkomen per ontvanger 32.500

Woningen

Aantal huishoudens 5.070
Aantal woningen 5.232
Koopwoning 70%
Bouwjaar voor 2000 82%
Eengezinswoning 83%
Onbewoond 4%

Dorpskern Heerde

Wat gaat er goed

18 tot 65 jaar

- Rondkomen +++
- Vrijwilligerswerk +++
- Psychische klachten - - -
- Stress - - -
- Ervaren gezondheid ++
- Risico op angst en depressie - -
- Rokers -

65 jaar en ouder

- Vrijwilligerswerk +++
- Richtlijn alcoholgebruik ++
- Ervaren gezondheid ++
- Psychische klachten -
- Rokers -
- Eenzaamheid -

Buitengebieden Heerde

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Ervaren gezondheid +++
- Rondkomen +++
- Veerkracht +++
- Vrijwilligerswerk +++
- Psychische klachten - - -
- Rokers - - -
- Sociale steun ++
- Regie over het leven +

65 jaar en ouder

- Beweegrichtlijn ++

Verskil met landelijk gemiddelde

+ = 1-3% hoger - = 1-3% lager
++ = 3-5% hoger - - = 3-5% lager
+++ = meer dan 5% hoger - - - = meer dan 5% lager

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Beweegrichtlijn -
- Sporters -
- Overgewicht +

65 jaar en ouder

- Veerkracht -

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Beweegrichtlijn -

Ervaringen van professionals en inwoners met Heerde

Overeenkomsten met data*

Psychische klachten

De respondenten hebben niet altijd zicht op dit thema maar geven het beeld dat er weinig psychische klachten lijken te zijn. Wel geven ze aan dat het landelijk toeneemt en dat ze dat ook terug zien in Heerde.

Rondkomen

Inwoners lijken over het algemeen goed rond te kunnen komen. Er zijn weinig huurachterstanden en er zijn goede initiatieven zoals de voedselbank of het armoedepotje waarin men de 190 euro energietoeslag kon doneren aan de kerk die het vervolgens uitdeelde aan de minder bedeelden. De mensen in de bijstand lijken goed in beeld.

"Alleen de mensen die op het randje balanceren, de werkende armen, zijn minder goed in beeld."

Alcoholgebruik

Alcoholgebruik is soms wel problematisch maar er is weinig zicht op hoe problematisch het daadwerkelijk is omdat mensen er niet veel over praten. Er is veel alcoholgebruik bij sportverenigingen en drankketen.

Kernwoorden uit interviews: taboe, kerkelijk leven, betrokkenheid en nuchterheid

Overige informatie

- Taboe om persoonlijke dingen te praten (zoals eenzaamheid, verslaving, armoede, etc.).
- Als je niet aangesloten bent bij een kerkgemeenschap kan het lastiger zijn om verbinding te hebben.
- Meeste meldingen bij social work uit Heerde en Wapenveld.

Verschillen met data*

Veerkracht

Professionals ervaren veel veerkracht bij bewoners. Na negatieve gebeurtenissen pakt men de draad weer snel op. Ook kan men vanuit de samenleving steun verwachten, er is veel draagkracht.

"De eerste corona uitbraken waren in Heerde en Wapenveld. Dat heeft een dusdanige stempel op de dorpen gedrukt dat er extra goed naar elkaar omgekeken werd."

Eenzaamheid

Ondanks dat er minder noaberschap (nabuurschap) lijkt te zijn dan vroeger zien respondenten wel dat er veel naar elkaar omgekeken wordt en dat de buurtverenigingen actief zijn. Er zijn sterke familiebanden en ook de kerk speelt een positieve rol.

"Echt problematische gevallen zien ik niet. Ouderen gaan bijvoorbeeld naar Hofje Wendakker om koffie te drinken en bij te praten."

Aan de andere kant geven respondenten aan dat eenzaamheid wel degelijk een probleem is. Vooral onder ouderen is het een thema in het dorp denken ze, ook omdat de jongere generatie vaak geen betaalbare woning kan vinden in de gemeente en verder weg gaat wonen.

Overgewicht

Overgewicht wordt niet direct als probleem erkend door de respondenten. Volgens hen is het niet meer aanwezig dan het landelijk gemiddelde en voelt Heerde niet als een uitzondering op de regel. Ook zien ze geen verschil tussen de dorpskern en de buitengebieden.

Sport en bewegen

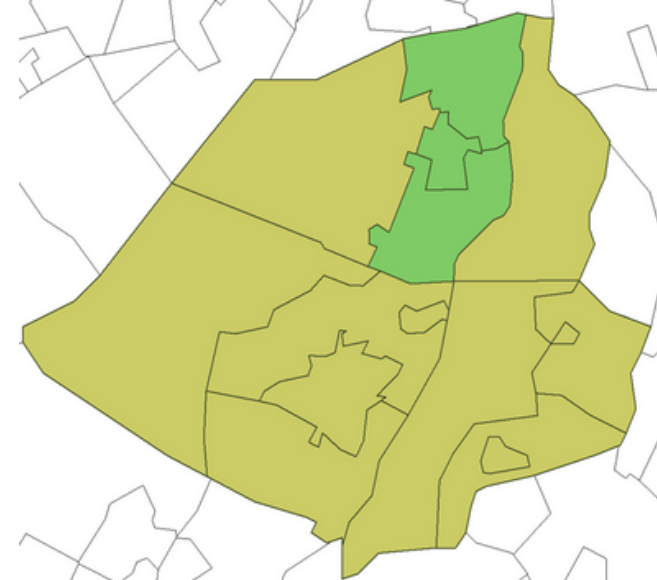
Respondenten zien een groot sportaanbod in de gemeente. De Covid-19 pandemie zorgde voor afname van de sportmogelijkheden, maar inmiddels lijkt het sporten op het niveau als daarvoor. Het kan wel een uitdaging zijn om ouderen aan het sporten/bewegen te krijgen als dat nodig wordt geacht.

*De gegevens die hier gepresenteerd worden geven een indruk. Ze vormen geen valide representatie van het dorp.

Dorp Wapenveld en buitengebieden

Met het verkrijgen van een hervormd kerkgebouw is Wapenveld in 1843 een zelfstandig kerkdorp geworden. Sindsdien is het uitgegroeid tot een volwaardig dorp binnen de gemeente. Dat de ligging van het dorp industrie aantrekt, bewijst de grote watergedreven papiermolen. De Berghuizer papierfabriek was ruim 100 jaar lang één van de grootste werkgevers in de omgeving van Wapenveld en hele families werkten generaties lang in de fabriek.

Wapenveld is een dorp in groei en ontwikkeling. Het gemiddelde inkomen ligt relatief laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde, maar het Veluwe-gebied maakt de inwoners trots op de omgeving. Wapenveld vormt een hechte gemeenschap waarop de inwoners trots zijn. Wapenveld heeft ook een eigen volkslied. De bijnaam van een Wapenvelder is 'padde' en de Wapenvelder draagt die bijnaam met trots, wat ook terug te zien is aan de grote bronzen pad die in het dorp staat.

Winkels

Supermarkt	2
Slager	1
Bakker	1
Kledingwinkel	1
Boekhandel	2
Drogist	1
Horeca	6
Pinautomaat	3

Verenigingen

Sportvereniging	21
Kerk	3
Kunst/cultuur	5

Zorg

Huisarts	1 praktijk, 2 artsen
POH	3 somatiek, 2 ggz
Tandarts	1 praktijk
Fysio	2 praktijken
Apotheek	1
Verpleeghuis	1

Maatwerkvoorzieningen*

Wmo

Aantal aanvragen	206 (3.2%)
Aantal voorzieningen	81 (1.3%)

Jeugd

Aantal aanvragen	203 (3.2%)
Aantal voorzieningen	125 (1.9%)

Participatie

Aantal uitkeringen	80 (1.2%)
--------------------	-----------

Kinderopvang en onderwijs

Basisschool	3
Kinderopvang/BSO	3

Ontmoetingscentra

Hof van Cramer

*Van januari tot oktober 2023. Percentage berekend via het absolute af te leggen tegen het aantal inwoners van het dorp Wapenveld.

Hoe scoren inwoners van het dorp Wapenveld?

Demografische gegevens

Aantal inwoners	6.422
Leeftijdsopbouw	0-15 jaar: 1.105
	15-25 jaar: 775
	25-45 jaar: 1.330
	45-65 jaar: 1.881
	65 jaar en ouder: 1.331

Geslacht	49.84% is vrouw
Afkomst	92.97% is autochtoon
	3.28% Westerse migratieachtergrond
	3.75% niet-Westerse migratieachtergrond

SES dorpskern Wapenveld

Onder/rond soc. minimum	3.2%
Rond 120% van soc. minimum	8.4%
Gem. inkomen per inkomensontvanger	29.400

Woningen

Aantal huishoudens	2.570
Aantal woningen	2.586
Koopwoning	65%
Bouwjaar voor 2000	79%
Eengezinswoning	83%
Onbewoond	4%

Verskil met landelijk gemiddelde

+ = 1-3% hoger

- = 1-3% lager

++ = 3-5% hoger

-- = 3-5% lager

+++ = meer dan 5% hoger

--- = meer dan 5% lager

Dorpskern Wapenveld

Wat gaat er goed

18 tot 65 jaar

- Vrijwilligerswerk +++
- Eenzaamheid ---
- Alcoholrichtlijn ++
- Psychische klachten --
- Stress --
- Risico op angst en depressie --
- Beweegrichtlijn +

65 jaar en ouder

- Vrijwilligerswerk +++
- Alcoholrichtlijn +++
- Psychische klachten -
- Stress -
- Eenzaamheid -

Buitengebieden Wapenveld

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Ervaren gezondheid +++
- Vrijwilligerswerk +++
- Rondkomen +++
- Psychische klachten ---
- Eenzaamheid ---
- Rokers --
- Overgewicht --
- Regie over het leven ++
- Veerkracht ++
- Sociale steun ++
- Beweegrichtlijn +

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Sporters ---
- Overgewicht +++

65 jaar en ouder

- Sporters --
- Overgewicht +

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Overmatig drinken +
- Richtlijn alcoholgebruik -

Ervaringen van professionals en inwoners met Wapenveld

Overeenkomsten met data*

Psychische klachten

De psychische problematiek lijkt, op uitzonderingen na, best stabiel te zijn. De trend in het dorp gaat gemiddeld wel mee met de landelijke trend (iets stijgend).

Rondkomen

Mensen lijken, over het algemeen, goed rond te kunnen komen. Er zijn daarnaast weinig huurachterstanden. Vergeleken met Heerde zijn er wel meer lagere inkomens. De mensen die minder goed rond kunnen komen worden soms geholpen vanuit het eigen sociale netwerk.

"Mensen die niet goed kunnen rondkomen worden vaak geholpen, bijvoorbeeld door middel van een boodschappentas die gedoneerd wordt door iemand uit het sociale netwerk."

Alcoholgebruik

Alcoholgebruik wordt benoemd als probleem. Bij drankketen en sportverenigingen kan veel gedronken worden. Alcoholgebruik gaat soms hand in hand met psychische problematiek. Ook is er een signaal dat drugsgebruik onder volwassenen hoog is vergeleken met andere dorpen in de gemeente.

Overgewicht

Respondenten zien in Wapenveld meer overgewicht dan andere dorpen. Er zijn meer geluiden dat het wel als een probleem wordt ervaren dan niet.

Sommige respondenten herkennen overgewicht juist niet als probleem. Volgens hen zijn er weinig mensen met overgewicht en zien ze juist dat mensen letterlijk de handen uit de mouwen steken en een actief leven leiden.

Overige informatie

- Er is een grote wil en inzet om door te groeien en te ontwikkelen; er zijn veel mooie initiatieven in het dorp. De dorpsraad is erg actief.
- De vuile was wordt niet snel buiten gehangen; openheid over persoonlijke problematiek (zoals eenzaamheid, armoede, verslaving, laaggeletterdheid, etc.) kan moeilijk zijn voor inwoners.

Verschillen met data*

Eenzaamheid

Over eenzaamheid zijn de subjectieve gegevens wisselend. Wapenveld wordt ervaren als een hecht dorp waarin mensen naar elkaar omkijken en voor elkaar klaarstaan. De kerk speelt ook een positieve rol op dit gebied.

"Bij het afscheid van een vrijwilliger kwamen honderden mensen langs. Dit laat de hechtheid van het dorp zien."

Ondanks dat eenzaamheid door een aantal respondenten niet als probleem wordt gezien, geven anderen aan dat het er wel is, er wordt alleen niet over gepraat. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat ze soms signalen opvangen van eenzaamheid bij de inwoners.

"In de nieuwere wijken is er meer eenzaamheid want de mensen zijn zelfstandig en komen voor de rust (vanuit de randstad)."

"Afen toe dat ik denk dat er meer achter zit als ik bij mensen langs ga"

Sport en bewegen

Ondanks het gegeven dat bij sommige verenigingen het ledenaantal terugloopt, zijn er ook geluiden dat er genoeg gesport wordt en dat het leeft in de gemeenschap. Het sportaanbod lijkt goed op orde te zijn.

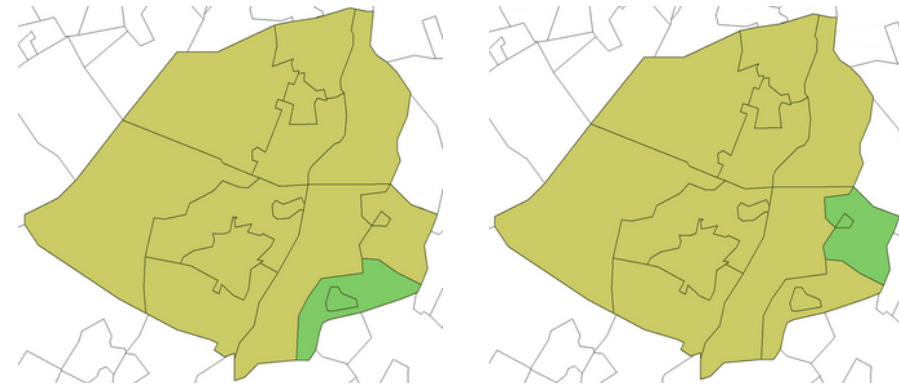
Kernwoorden uit interviews: taboe, kerkelijk leven, betrokkenheid en hechtheid

*De gegevens die hier gepresenteerd worden geven een indruk. Ze vormen geen valide representatie van het dorp.

Dorp Veessen, Vorchten en buitengebieden

Veessen is mooi gelegen aan de IJssel en staat bekend als "het kozakkendorp". De komst van de Kozakken ruim 200 jaar geleden en hun schipbrug over de IJssel zou de bevrijding van Nederland hebben bespoedigd, dat gebukt ging onder de heerschappij van Napoleon. In 2006 stond Veessen, samen met onder andere Wapenveld en Vorchten, op de nominatie van mooiste plek van Nederland. De hoogwatergeul tussen Veessen en Wapenveld is een prestigieus project dat in het kader van Ruimte voor de Rivier in 2017 is opgeleverd. Het wordt ook wel "de deltawerken van de IJssel" genoemd.

Het dorp Vorchten bestaat uit een kleine, hechte en sociale gemeenschap. De oude boerderijen, erven en een bijzondere oude kerk kenmerken het dorp. Ook heeft het dorp een multifunctioneel centrum genaamd de Verbinding. Dit centrum draagt op eigen wijze bij aan de leefbaarheid van het dorp. Vorchten is gelegen naast Heerde en Veessen en is de kleinste van de vier dorpskernen van gemeente Heerde, ook ligt het dichtbij de IJssel en de hoogwatergeul.

Ontmoetingscentra

De Noord
MFC De Verbinding Vorchten

Verenigingen Veessen

Sportvereniging	4
Kerk	1
Kunst/cultuur	1

Verenigingen Vorchten

Sportvereniging	0
Kerk	1
Kunst/cultuur	1

Maatwerkvoorzieningen*

Wmo

	Veessen	Vorchten
Aantal aanvragen	7 (1.1%)	9 (4.9%)
Aantal voorzieningen	5 (0.8%)	4 (2.2%)

Jeugd

Aantal aanvragen	17 (2.6%)	1 (0.5%)
Aantal voorzieningen	14 (2.1%)	2 (1.1%)

Participatie

Aantal uitkeringen	3 (0,5%)
--------------------	----------

*Van januari tot oktober 2023. Percentage berekend via het absolute af te leggen tegen het aantal inwoners van de dorpen Veessen en Vorchten.

Hoe scoren inwoners van Veessen?

Demografische gegevens

Aantal inwoners	666
Leeftijdsopbouw	0-15 jaar: 99
	15-25 jaar: 65
	25-45 jaar: 114
	45-65 jaar: 243
	65 jaar en ouder: 154

Geslacht	50.75% is vrouw
Afkomst	94.28% autochtoon
	3.61% Westerse achtergrond
	2.11% niet-Westerse achtergrond

SES dorpskern Veessen

Onder/rond soc. minimum	1.6%
Rond 120% van soc. minimum	5.9%
Gem. inkomen per inkomensontvanger	34.200

Woningen

Aantal huishoudens	278
Aantal woningen	278
Koopwoning	82%
Bouwjaar voor 2000	86%
Eengezinswoning	85%
Onbewoond	6%

Dorpskern Veessen

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Vrijwilligerswerk +++
- Ervaren gezondheid +++
- Psychische klachten ---
- Stress ---
- Rondkomen +++
- Risico op angst en depressie --
- Sociale steun ++
- Beweegrichtlijn (65+) ++
- Rokers --
- Regie over het leven +
- Veerkracht +
- Eenzaamheid -

Buitengebieden Veessen

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Ervaren gezondheid +++
- Vrijwilligerswerk +++
- Psychische klachten ---
- Risico op angst en depressie ---
- Stress ---
- Overgewicht (65+) ---
- Rokers ---
- Rondkomen +++
- Veerkracht (18-65) +++
- Eenzaamheid ---
- Sociale steun ++
- Regie over het leven ++

Verskil met landelijk gemiddelde

+ = 1-3% hoger	- = 1-3% lager
++ = 3-5% hoger	-- = 3-5% lager
+++ = meer dan 5% hoger	--- = meer dan 5% lager

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Beweegrichtlijn --
- Overmatig drinken +
- Alcoholrichtlijn --

65 jaar en ouder

- Alcoholrichtlijn -

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Sporters ---
- Beweegrichtlijn -
- Overmatig drinken +

65 jaar en ouder

- Alcoholrichtlijn ---
- Veerkracht -

Ervaringen van professionals en inwoners met Veessen

Overeenkomsten met data*

Eenzaamheid

Veessen is een hechte gemeenschap benoemen respondenten. Er lijkt weinig eenzaamheid te spelen in het dorp. Naast de ongewenste eenzaamheid kiezen sommige mensen voor 'eenzaamheid'. Die hebben geen behoefte aan veel gezelschap.

"De een krijgt vaak visite maar geeft aan dat hij eenzaam is. Andersom kan iemand ook maar één keer per week visite krijgen en zich niet eenzaam voelen."

Psychische problematiek

Psychische problematiek speelt landelijk overal, maar lijkt volgens respondenten vrij laag te zijn. Over het algemeen ervaren mensen een goede gezondheid.

"De gemeente kent nuchtere mensen. Niet klagen maar dragen is vaak het credo."

Sociale steun

Mensen kijken naar elkaar om en staan voor elkaar klaar. Er wordt veel vrijwilligerswerk gedaan, net als in de andere dorpen.

"De saamhorigheid is groot in het dorp, de mensen letten op elkaar."

Kernwoorden uit interviews: omkijken, verdraagzaamheid en gemoedelijkheid

Verschillen met data*

Sport en bewegen

Respondenten geven aan dat er veel activiteiten georganiseerd worden.

"In de bossen zijn één en al mountainbikers. Gevestigde sportverenigingen in de gemeente hebben het soms wel moeilijk qua ledenaantallen"

Overige informatie

- Het dorp is zelfstandig en de mensen keren graag terug.
- Veel mensen uit Heerde komen naar de kerk in Veessen.
- Weinig tot geen meldingen van overlast in Veessen.
- Qua voorzieningen (sport, supermarkten, winkels) is het dorp afhankelijk van het dorp Heerde dan vroeger.
- Weinig betaalbare woningen voor starters.

"Het woningprobleem zorgt helaas voor vertrek vanuit Veessen en Vorchten. In Veessen gaan de jongeren meer richting Heerde."

*De gegevens die hier gepresenteerd worden geven een indruk. Ze vormen geen valide representatie van het dorp.

Hoe scoren inwoners van het dorp Vorchten?

Demografische gegevens

Aantal inwoners 184
Leeftijdsofbouw 0-15 jaar: 21
15-25 jaar: 20
25-45 jaar: 41
45-65 jaar: 62
65 jaar en ouder: 46

Geslacht 47.28% is vrouw
Afkomst 94.38% autochtoon
2.81% Westerse achtergrond
2.81% niet-Westerse achtergrond

Woningen

Aantal huishoudens 77
Aantal woningen 77
Koopwoning 89%
Bouwjaar voor 2000 90%
Eengezinswoning 89%
Onbewoond 4%

*Geen SES gegevens beschikbaar over de dorpskern Vorchten

Verskil met landelijk gemiddelde

+ = 1-3% hoger - = 1-3% lager
++ = 3-5% hoger -- = 3-5% lager
+++ = meer dan 5% hoger --- = meer dan 5% lager

Dorpskern Vorchten*

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Vrijwilligerswerk +++
- Ervaren gezondheid +++
- Psychische klachten ---
- Risico op angst en depressie ---
- Stress ---
- Rokers ---
- Rondkomen +++
- Eenzaamheid ---
- Regie over het leven ++
- Veerkracht (alleen 18-65) ++
- Sociale steun ++

65 jaar en ouder

- Overgewicht ---
- Beweegrichtlijn +++

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Alcoholrichtlijn ---
- Overmatige drinkers +
- Overgewicht +

65 jaar en ouder

- Alcoholrichtlijn ---
- Overmatige drinkers +++
- Sporters -

Buitengebieden Vorchten

Wat gaat er goed

18 jaar en ouder

- Ervaren gezondheid +++
- Vrijwilligerswerk +++
- Psychische klachten ---
- Risico op angst en depressie ---
- Stress ---
- Rokers ---
- Beweegrichtlijn (65+) +++
- Rondkomen +++
- Veerkracht +++
- Eenzaamheid (18-65 jaar) ---
- Sociale steun ++
- Overgewicht (18-65 jaar) --
- Regie over het leven (18-65 jaar) ++

Wat kan er beter

18 tot 65 jaar

- Alcoholrichtlijn --

65 jaar en ouder

- Alcoholrichtlijn --
- Overgewicht +
- Sporters ---

Ervaringen van professionals en inwoners met Vorchten

Overeenkomsten met data*

Eenzaamheid

Het eenzaamheidsniveau ligt relatief laag hier, ook omdat de kerk en het MFC uitstekend werken als verbindende factor in het dorp. Sommige mensen kiezen voor 'eenzaamheid'. Die hebben geen behoefte aan veel gezelschap.

"Ik heb zelden zoiets verbindends gezien als de MFC in Vorchten."

Sociale steun

Mensen staan voor elkaar klaar. Er is een groot sociaal vangnet. Kerkelijk of niet, iedereen kijkt naar elkaar om.

"Een vrouw in Vorchten staat 's zomers vaak bij het pontje en schenkt daar koffie aan voorbijgangers op eigen kosten. Daar komt vaak een vast clubje mensen op af. Hoe laagdrempelig wil je de verbinding hebben?"

"Buitenstaanders worden goed opgevangen. In Vorchten kwam een migrantengezin die overstelpt werden met positieve aandacht."

Psychische problematiek

Psychische problematiek is natuurlijk overal maar het lijkt vrij laag te zijn hier. Tijdens corona werd er creatief omgegaan met de sociale beperkingen.

"Tijdens corona werden er beren voor het raam gezet als een soort speurtocht en iedereen deed daar aan mee."

Rondkomen

Er heerst weinig tot geen armoede in het dorp. Daarnaast zijn er geen sociale huurwoningen in het dorp.

Verschillen met data*

Overgewicht

Er is geen herkenning dat er meer overgewicht is dan het landelijk gemiddelde of dat er überhaupt sprake is van overgewicht.

Sport en bewegen

Er zijn allerlei zelfgeorganiseerde sportclubjes. Daar wordt veel gebruik van gemaakt en veel mensen sporten daar.

"Sport en beweegactiviteiten zijn informeler hier."

Alcoholgebruik

Er is geen directe herkenning dat er veel overmatige drinkers in het dorp of de buitengebieden zijn.

"Gevoel dat er elders stuk meer alcoholgebruik is. Drankketen zijn prima en bevinden zich vaak op het erf zodat ze met een schuin oog in de gaten gehouden kunnen worden."

Kernwoorden uit interviews: omkijken, verdraagzaamheid en gemoedelijkheid

Overige informatie

- Nieuwkomers worden vaak goed opgevangen.
- De kerk en het MFC spelen een belangrijke rol in het dorp. Er worden daar veel activiteiten georganiseerd.
- Er zijn weinig tot geen meldingen van overlast.
- Er wordt een bos bloemen gegeven aan nieuwkomers en er is vaak bezoek bij ziekte.
- Het zijn veelal dezelfde mensen die aan activiteiten meedoen.
- Mensen moeten verder reizen voor het georganiseerde sportaanbod van de gemeente.
- Er zijn geen betaalbare woningen voor starters.

*De gegevens die hier gepresenteerd worden geven een indruk. Ze vormen geen valide representatie van het dorp.